

NIEUWSBRIEF

De Varkenspraktijk

VALREEP

Wist u dat?

De reden van het bestaan van onze varkenshouderij is in basis vleesproductie. Maar wist u dat er onder aan de streep helemaal niets van het dier onbenut blijft?

Het grootste gedeelte van het vlees gaat naar de slager.

Van de huid van het dier worden onder meer schoenen en tassen gemaakt.

Maar ook het varkensvet heeft een goede bestemming; het wordt onder andere verwerkt in tandpasta, crèmes en shampoo, maar ook voor de productie van antivries maakt men gebruik van varkensvet.

De botten, maar ook de huid, kunnen worden gebruikt om gelatine te maken. Dit dient als bindmiddel in etenswaren, zoals snoep, pudding en toetjes, halvarine, vruchtensappen, wijn en bier, maar ook medicijnen en vitaminepreparaten.

Varkenshaar kan worden toegepast in kwasten. En blijft er dan tóch nog wat over? Dat kan worden ingezet voor maken van groene stroom!

Op de valreep komt op deze laatste dag van Februari de nieuwsbrief uit. Weer bomvol met een verscheidenheid aan onderwerpen die we graag de revue willen laten passeren.

Veel leesplezier!

- Optimale adaptatie fokgelten
- Euthanasie
Ook dat is zorgen
- Test je kennis!
- Beter Leven - 1 ster
- Leverbaarheid producten
- Even voorstellen: Caren

Optimale adaptatie fokgelten

Rick Janssen

Varkensarts De Varkenspraktijk, locatie Someren

Bij het introduceren van opfokgelten in een zeugenstapel is een goede adaptatie noodzakelijk om de gezondheid van de gelten in overeenstemming te maken met gezondheidsstatus van de zeugen. Dit is van belang bij externe aankoop van opfokgelten, maar óók bij de introductie van opfokgelten vanuit eigen aanfok.

Van belang daarbij is dat de gelten op het moment van introductie in de zeugenstapel **weerstand/immunititeit** hebben tegen de belangrijkste kiemen die op het zeugenbedrijf voorkomen én de kiemen ook **niet meer uitscheiden**. Dit kan door de dieren gericht te vaccineren met vaccins of op een natuurlijke manier de infectie door te laten maken. Belangrijke ziekteverwekkers van luchtweg-infecties zijn hierbij: PRRS-virus, Influenza-virus, Mycoplasma Hyopneumoniae én APP.

Een veel gemaakte fout bij de adaptatie van gelten is dat de vaak gehanteerde "**cooldown**" periode (de periode tussen het besmetten van de gelten en het daadwerkelijk introduceren van de gelten in de zeugenstapel) van 6 weken voor vooral PRRS en Mycoplasma Hyopneumoniae **te kort** is. De opfokgelten scheiden na de introductie in de zeugenstapel nog ziektekiemen uit, waardoor de zeugen geïnfecteerd worden en de infectie in de zeugenstapel blijft circuleren!

Een **vroege adaptatie** (op bijvoorbeeld 10-12 weken leeftijd) en vervolgens een lange cooldown periode van bij voorkeur 7 tot zelfs 8 maanden is dan dus het beste advies. Op veel bedrijven is dit niet haalbaar, aangezien de opfokgelten niet tijdig worden aangevoerd of omdat de dekrijpe gelten al voor of direct na insemineren in direct contact komen met de

aanwezige oudere worps zeugen op het zeugenbedrijf.

De cooldown periode kan worden verlengd naar 7 maanden door de gelten op **jongere leeftijd aan te voeren** (10-12 weken leeftijd), de jonge gelten al **tijdig te adapteren** (besmetten/infecteren) met de aanwezige bedrijfskiemen en/of de opfokgelten **apart te houden** van de oudere worps zeugen, ook bij het insemineren en zelfs de volledige eerste dracht (tot aan werpen). Tijdens de gehele periode is het uiteraard van belang dat de opfokgelten goed gescheiden worden gehuisvest van de oudere worps zeugen in een aparte quarantaine-/adaptatiestal én dat de jongere opfokgelten niet de oudere opfokgelten infecteren of visa versa. Optimaal hierin is dat de opfokgelten in batches (groepen gelten met een leeftijd tijdsverschil van maximaal 4 tot 6 weken) strikt gescheiden van elkaar gehouden worden.

Het doel is dat alle gelten binnen een batch de infectieziekten doormaken en daarbij volledig herstellen en géén ziektekiemen zoals PRRS-virus of Mycoplasma Hyopneumoniae meer uitscheiden.

Op het einde van de opfok (vlak voor de daadwerkelijke introductie in de zeugenstapel) is **periodieke monitoring**, door bloedonderzoek en luchtpijpswabs, mogelijk om te controleren of de gelten daadwerkelijk antistoffen hebben tegen PRRS-virus en Mycoplasma Hyopneumoniae én deze kiemen niet meer uitscheiden.

Een batchgewijze introductie van opfokgelten met een adaptatie op jonge leeftijd en vooral een lange cooldown periode is het begin van een stabiele productie en diergezondheid. Het introduceren van **PRRS vrije opfokgelten** in een zeugenstapel is hiernaast een noodzaak voor een PRRS vrije productie.

Euthanasie

Euthanasie op uw bedrijf: voor de één een zorgenkindje, voor de ander al onderdeel van de gebruikelijke werkzaamheden. Uiteindelijk hebben we in de varkenshouderij namelijk niet alleen te maken met de **zorg voor gezonde dieren**, maar verzorgen we ook dagelijks zieke of gewonde dieren die, bij **uitzichtloos lijden**, geëuthanaseerd moeten worden.

Maar wanneer is het verantwoord een dier te doden? En op welke manier mag en kan dit dan gedaan worden?

Tegen deze vragen loopt u als varkenshouder wel eens aan. En ook tijdens ons werk als dierenarts, blijft dit een belangrijk onderwerp en merken we dat eenieder hierover een andere visie heeft. Reden genoeg om de komende tijd wat dieper in te gaan op de belangrijkste vragen omtrent euthanasie.

Test je kennis!

In de praktijk komen we met regelmaat interessante beelden tegen. Weet u waar we bij de bovenstaande foto mee te maken hebben?

- A. Smeerwrag
- B. Genetica
- C. Schurft

Klik [hier](#) voor het juiste antwoord!

Beter Leven - 1 ster

Steeds meer consumenten vragen om duidelijkheid over dierenwelzijn bij hun aankopen. Het **Beter Leven keurmerk** geeft de consument een leidraad op gebied van dierwelzijn; middels het toekennen van **sterren** probeert de Dierenbescherming sinds 2007 inzichtelijk te maken hoe goed er voor het dier achter het product gezorgd is. Hoe meer sterren, hoe diervriendelijker de productie.

Met Beter Leven worden bovenwettelijke eisen gesteld aan onder andere de **leefruimte** (bij 1 ster 1 m² tegen 0,8 m² in de gangbare veehouderij, met verplichting

tot grotere groepen vanaf 1 januari 2025), **afleidingsmateriaal** (altijd aanwezig, eetbaar), het **couperen van staarten** (bij 1 ster wordt de staart langer gelaten dan in de gangbare houderij), **castreren** (verboden bij 1 ster) en **maximum transportduur** (voor biggen 6 uur en voor varkens 8 uur).

In [dit document](#) staan alle eisen betreffende 1 ster beter leven vermeld. Maar de [website](#) van Beter Leven geeft ook inzicht in de extra eisen die aan 2 ster of 3 ster beter leven gesteld worden.

Leverbaarheid producten

“Sorry, helaas is dit product even niet leverbaar”. Wellicht bent u hier afgelopen maanden wel eens tegenaan gelopen bij het bestellen van uw medicijnen. We hopen u hier altijd zo goed mogelijk over in te lichten, maar krijgen regelmatig de vraag hoe het nu precies komt dat een bepaald product niet leverbaar is. Hiervoor kunnen verschillende redenen zijn.

Eén van de oorzaken is **afkeur**. Vaccins en (dier)geneesmiddelen worden in partijen gemaakt. Iedere partij wordt gecontroleerd op **kwaliteit** én **veiligheid**. Wanneer blijkt dat een bepaalde partij verminderd werkzaam of niet geheel zuiver is, wordt deze afgekeurd. Hierbij vervalt de gehele partij, wat soms

dusdanige gevolgen heeft dat het betreffende product tijdelijk niet leverbaar is. Wanneer oorzaak van de afkeur in het **productieproces** zelf ligt, kan opstart van de productie van een nieuwe partij langer duren dan gewenst.

Er is een verscheidenheid aan **farmaceutische bedrijven** waarbij producten ingekocht kunnen worden. Deze bedrijven hebben de capaciteit om een **bepaald repertoire** aan producten te produceren. Wanneer de vraag naar een bepaald product sterk afneemt of van een ander product juist toeneemt (denk bijvoorbeeld aan de coronavaccins die ineens massaal geproduceerd moesten worden), dan kan een farmaceut ervoor kiezen het repertoire aan te passen en (tijdelijk) te stoppen met de productie van een bepaald product.

Ook **reorganisaties**, denk bijvoorbeeld aan het verhuizen van een productielocatie, kunnen zorgen voor stagnatie in het productieproces.

Als praktijk proberen we ervoor te zorgen dat we een **voldoende grote voorraad** hebben én trachten we **alternatieven** te bieden indien de levering van een product inderdaad stagneert. Hiermee hopen we u zo goed mogelijk van dienst te kunnen zijn. We proberen onze **Handleiding Medicijngebruik** zo up to date mogelijk te houden op onze website, zodat u binnen één naslagwerk kunt zien wat de dosering, behandelingsduur, wachttijd en REG NL van een medicijn of mogelijk alternatief betreft.

Mocht u nog vragen hebben, schroom dan niet contact op te nemen met onze praktijk of uw dierenarts.

Even voorstellen

Mijn naam is *Caren Jilesen* en woon sinds november samen met mijn vriend Peter in Alem. Ik werk sinds vorig jaar Maart bij de praktijk in Oss en Mill. Hiervoor heb ik 16 jaar bij MSD gewerkt. Aangezien ik een keer wilde gaan samenwonen ben ik werk dichterbij gaan zoeken en kwam ik bij de praktijk uit. Van huis uit hadden we een melkveebedrijf en in 2003 zijn

we wegens ziekte gestopt met de koeien en zijn we overgegaan op akkerbouw. Aangezien ik van ruimte hou woon ik graag op een boerderij. Bij Peter kan dit, omdat hij een melkveebedrijf heeft. In het begin heb ik erg moeten wennen in deze praktijk, maar nu heb ik het er goed naar de zin.